

Wrocław, 7 grudnia 2005 roku

WK.660/P-17/K-42/05

**Pan
Aleksander Bek
Starosta Powiatu Strzelińskiego**

**ul. Kamienna 10
57-100 Strzelin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając z mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 7 września do 10 listopada 2005 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Powiatu Strzelińskiego.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Staroście w dniu podpisania.

Kontrola wykazała, że podstawowe zadania określone w uchwałach budżetowych realizowano w sposób prawidłowy, chociaż dokumentowanie przebiegu zdarzeń gospodarczych nie zawsze było zgodne z obowiązującymi przepisami. Pozytywnie należy ocenić działania podejmowane na wniosek kontrolujących, które zmierzały do wyeliminowania części nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- założono centralny rejestr wydanych upoważnień i pełnomocnictw,
- Zarząd Powiatu Strzelińskiego upoważnił kierowników jednostek organizacyjnych do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności powiatu do wysokości środków pieniężnych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki organizacyjnej. Upoważnienia zostały udzielone na czas pełnienia funkcji kierownika jednostki,
- Starosta powierzył na piśmie zakres obowiązków i odpowiedzialności Skarbnikowi Powiatu,
- dostosowano urządzenia księgowe do wymogów określonych w Zakładowym Planie Kont,
- wysłano wezwania do zapłaty oraz naliczono odsetki kontrahentom, którzy nieterminowo regulowali zapłaty.

Obok opisanych wyżej pozytywnych faktów, kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości spowodowane m.in. wadliwą interpretacją obowiązujących przepisów, niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu, a także niedopełnieniem obowiązków przez niektórych pracowników Starostwa. Dotyczyło to w szczególności niżej wykazanych spraw.

W zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości

Dowody księgowe posiadały powtarzające się numery ewidencyjne, co powodowało, że forma dokumentowania zapisów nie pozwalała na identyfikację dowodów i była sprzeczna z wymogami art. 24 ust. 4 pkt. 1 ustawy o rachunkowości.

W księgach rachunkowych dokonywano zapisów innych kwot niż wykazane w dowodach księgowych, co stanowiło naruszenie art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, wg którego księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Stwierdzono uchybienia w ewidencji kont rozrachunkowych księgi głównej polegające na ujmowaniu na koncie 234 - "Pozostałe rozrachunki z pracownikami" rozliczeń z osobami niebędącymi pracownikami Urzędu, co było niezgodne z zasadami określonymi w Zakładowym Planie Kont oraz z opisem zawartym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752).

Należności i zobowiązania Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobami Geodezyjnymi i Kartograficznymi wykazane w sprawozdaniu RB-33 za 2004 rok nie były zgodne ze stanem sald wykazanych na koncie 201, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wynikającego z § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 24, poz. 279 ze zm.), który stanowi, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W umowie kredytowej nr BKO-PLN-OWR01-02-000001 z 17 lipca 2002 roku ustalono prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu wraz z należnymi odsetkami w postaci pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bieżącym budżetu Powiatu, co pozostawało w sprzeczności z zasadami wyrażonymi w art. 92 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.).

W zakresie wykonania budżetu

Za wydanie, na wniosek właściciela, pozwolenia czasowego w celu przeprowadzenia pojazdu na badanie techniczne, pobierano opłatę niższą od określonej przepisami § 3 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia z 22 grudnia 2003 roku w sprawie wysokości opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i tablic rejestracyjnych pojazdów (Dz.U. Nr 230, poz. 2302 ze zm.).

W 2004 i 2005 roku nie dopełniono obowiązku przekazania na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych do 31 maja, kwoty stanowiącej co najmniej 75% równowartości rocznego odpisu, co uchybiało przepisom art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U z 1996 nr 70, poz. 335 ze zm.). W 2005 roku podstawę naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych powiększono o 3%, podczas gdy w myśl art. 5 ust 2 wyżej wymienionej ustawy, podstawą jest przeciętne wynagrodzenie

miesięczne w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą.

W zakresie zamówień publicznych

W postępowaniu na dostawę i montaż zestawów komputerowych oraz sprzętu komputerowego, przeprowadzonym w trybie zapytania o cenę, Zamawiający wbrew postanowieniom zawartym w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.) nie odrzucił oferty firmy JWJ Komputer, pomimo że wykonawca nie załączył do oferty szczegółowej kalkulacji ceny oferowanego przedmiotu zamówienia. W związku z powyższym, wbrew postanowieniom zawartym w art. 93 ust. 1 pkt 2 wyżej wymienionej ustawy postępowania nie unieważniono, pomimo że faktycznie została tylko jedna ważna oferta.

Osoby wykonujące czynności w postępowaniach na: dostawę systemu łączności oraz dostawę sprzętu komputerowego na potrzeby utworzenia Powiatowego Centrum Reagowania Kryzysowego, wbrew postanowieniom zawartym w art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych nie złożyły oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności, będących podstawą do ich wyłączenia lub niewyłączenia z wyżej wymienionych postępowań.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

W przypadku sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym, wbrew postanowieniom zawartym w art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.) nie podawano informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przez ogłoszenie w prasie lokalnej.

Na koncie 011 „Środki trwałe” ujmowano wyposażenie o wartości nieprzekraczającej 3.500 zł, które należało ujmować w ewidencji księgowej na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, a na koncie 013 ujęto stół dyspozytorski wraz z okablowaniem o wartości 10.000 zł, który należało ująć na koncie 011. Ponadto zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych dokonywano poprzez techniczny zapis ujemny (storno czerwone) po stronie Wn konta 011. Drugostronnie księgowania dokonywano również poprzez techniczny zapis ujemny po stronie Ma konta 800 „Fundusz jednostki” oraz - jeżeli środki trwałe podlegały umorzeniu - po stronie Ma konta 071 „Umorzenie środków trwałych”. Powyższe było niezgodne z zasadami księgowania na kontach 011, 013, 071 oraz 800 określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153 poz. 1752 ze zm.).

Środki trwałe ujmowano w ewidencji księgowej na koncie 011 „Środki trwałe” w innych miesiącach i latach niż faktycznie dokonano ich sprzedaży, nabycia, likwidacji, podziałów, scaleń i przejęć, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.), z którego wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w

tym okresie sprawozdawczym, oraz art. 24 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, z którego wynika, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie i bezbłędnie.

Różnice ujawnione w trakcie inwentaryzacji rozliczono w księgach rachunkowych w 2002 roku oraz w 2003 roku, pomimo że termin inwentaryzacji ustalono od 15 maja do 14 czerwca 2002 roku. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 26 ust. 3 oraz art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że inwentaryzacja winna być przeprowadzana w okresie “nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego” i zakończona do 15 dnia następnego roku, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

System ostrzegania i alarmowania ludności (5 stacji bazowych) oraz rejestrator rozmów ujęto w ewidencji księgowej według cen nabycia, pomimo że poniesiono również koszty związane z montażem wyżej wymienionych środków trwałych w wysokości 9.800 zł. Tymczasem zgodnie z art. 28 ust 8 ustawy o rachunkowości, cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje również poniesione koszty montażu.

Przekazując powyższe Panu Staroście, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie powstałych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności:
 - a) art. 20 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym,
 - b) art. 24 ust. 1 ustawy, z którego wynika, że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone rzetelnie, bezbłędnie i sprawdzalnie, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty, wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe oraz jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację powodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych,
 - c) art. 27 ust. 2 ustawy, z którego wynika, że ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin

inwentaryzacji, a inwentaryzacja winna być przeprowadzana w okresie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 ustawy,

- d) art. 28 ust. 8 ustawy, zgodnie z którym cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych obejmuje również koszty montażu poniesione przez jednostkę.
2. Przestrzeganie zasad wyrażonych w art. 92 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych w zakresie nieustanawiania pełnomocnictw do dysponowania rachunkiem bieżącym Powiatu.
3. Dokonywanie zapisów na kontach rozrachunkowych zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi w Zakładowym Planie Kont oraz zgodnie z opisem do tych kont zawartym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.).
4. Przestrzeganie przy sporządzaniu sprawozdań obowiązku wynikającego z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 września 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170, poz. 1426), zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
5. Stosowanie prawidłowej stawki opłaty za wydanie pozwolenia czasowego na wniosek właściciela w celu przeprowadzenia pojazdu na badanie techniczne, zgodnie z § 3 ust 1 pkt 1 lit b rozporządzenia z 22 grudnia 2003 roku w sprawie wysokości opłat za wydanie dowodu rejestracyjnego, pozwolenia czasowego i tablic rejestracyjnych pojazdów (Dz.U. Nr 230, poz. 2302 ze zm.).
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity Dz. U z 1996 nr 70, poz. 335 ze zm.) w zakresie terminów przekazywania odpisów oraz prawidłowości ustalania kwot odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
7. Stosowanie ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz.U. nr 19, poz. 177 ze zm.), przy udzielaniu zamówień publicznych, a w szczególności:
 - a) art. 17 ust. 2, zgodnie z którym osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, będących podstawą do ich wyłączenia lub nie wyłączenia z postępowania,
 - b) art. 32 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością,
 - c) art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy, zgodnie z którym zamawiający zobowiązany jest odrzucić ofertę, jeżeli jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
8. Przestrzeganie przepisu art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.), z którego wynika,

że właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o działaniach podjętych w celu wykonania przedstawionych wniosków, lub o przyczynach ich nie wykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Zbigniew Woroniecki
Przewodniczący Rady Powiatu w Strzelinie.